

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliae Catholicae De Sacris Arcanis Deiparæ Mariæ Et Iosephi

Cum quadruplici Indice

Cartagena, Juan de

Coloniae Agrippinae, 1613

Homilia Quarta. Virginitatem Deiparæ cum fœcunditate coniunctam, ex locis sacræ Scripturæ, & ex similtudine Apis aperitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51414](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51414)

HOMILIA IV.

Virginitatem Deiparae cum fecunditate coniunctam, ex locis sacrae Scripturae, & ex similitudine Apis aperitur.

MULTA quidem commitabantur integritatem Deiparae virginitatem, quae velut quibusdam pyropis miri in modum illa exornabant, profunda humilitas, taciturnitas, clausura, modestia, verecundia, & aliae similes virtutes, quae propriae sunt virginum monilia: illud tamen, utpote singularissimum, prodigiosum, & nusquam auditum, celeberrimam, & splendidissimam illam reddit, quod fecunditatem comitem habuerit, vnde vix secerni potest in Deipara Maria virginitas, & fecunditas, ad eam virginitas fecunda, & fecunditas virginea esse pertinetur: quod significare volens Maria, dixit per Ecclesiasticum: *Flores mei fructus honoris, & honestatis.* Certè in arboribus diversi sunt flores à fructibus, hi enim nascuntur ab illis, & istis exortis decidunt illi, cum igitur flores non sint fructus, sed quidpiam ab illis distinctum, non potest reuera mysterio vacare, quod B. Virgo flores suos dicat esse fructus: *Flores mei fructus honoris, & honestatis.* Ego sanè arbitror, illud ibi latere, quod voluit significare, virginitatem suam esse fecundam, non sterilem instar ceterarum Virginum, & ideo flores suos virginitatem eius designantes, dixit esse fructus, quos constat esse fecunditatis non obscurum argumentum: aderat ergo simul in Maria flos virgineae pudicitiae, & fructus maturae fecunditatis. Existimo autem cōsulito addidisse Deiparam, *honoris, & honestatis*, ut significaret fructum bene-

atione, servata duritie, & integritate marmor aquam desudat; ignem silex transmittit in fractus; extra producit speculum fulgentem splendorem, cum desuper sol illud irradiat, immò & sol nubem oppositam splendentem reddit, non dissoluta, sed illustrata potius nube; ita fieri posse crede, ô Philosophice, Verbum assumpta carne in vtero Virginis, de Virginis vtero, illa claustrum prodidisse: *Humano vsu* (ait D. Leo serm. 2. de Natiuit. Domini) quod credimus, carere, sed diuina potestate subnixum est, quod Virgo conceperit, quod Virgo pepererit, & Virgo permanjerit. Non hic cogitur parentis conditio, sed nascens arbitrium, qui sic homo natus est, quia volebat, & poterat.

Summi est potestas omnis, & gloria Dei. dixit AEschylus apud Iustinum Mart. lib. de Monarchia, & apud Athenagoram oratione ad geates Sophocles cecinit:

Vnum profecto nomen, vnus est Deus. Qui condidit caelum, & solum terra patens.

ergo qui omnia fecit, cuique cuncta patent, potuit carnem in Virgine assumere, & ex ea Virginitate seruata concipi, & nasci: *Modus autem quo haec gesta sunt* (ait Macharius ad Philosophos in Concilio Niceno lib. 2.) *omnis creaturae rationalis cogitationem transcendit. Miraculum namque Dei est fugiens rationem.* Tandem Theodotus Ancyrae Episcopus oratione de Natiuit. Saluatoris in Concilio Ephesi l. tom. 6. append. s. c. 2. ait: Quare Gentiles, qui fabulosa contra rationem, & omni ex parte impossibilia admittunt, excusationem non habebunt de peccato suo, quod non crediderint, quae tantum supra rationem sunt, possibilia tamen omnipotenti, qui dixit, & facta sunt, cui sit honor, & gloria in saecula saeculorum. Amen.

[Lec.]

Aeschyl. apud S. Iust. Mart. Sophocles.

Macharius.

Theodot. Ancyren. Episc.

benedictam ventris sui, cum ex eo per natiuitatem erupit, virginis honorem, & honestatem minimè læsisse: ac tandem cenſeo, notanter beatam Virginem vocasse in plurali virginitatem suam *fores*, & partum eius *fructus*, quia virginitas Mariae, ut quæ prima religioſo voti cultu Deo fuerit obſerua, origo reliquarum fuerit, quæ in tot virginibus effulgent, vnde licet in se sit vnicus, & singularis flos, plures tamen exciit in virtute: & similiter, quia Christus futurus erat radix fructuum innumerabilium, hoc est, innumerorū fere prædestinatorum, qui fructus sunt sanguinis Christi Iesu, idè merito Deipara non in singulari, sed in plurali vocauit filium suum *fructus*, non *fructum*, in quo etiam sensu mihi loquuta videtur, cum dixit: *à generationibus meis adimplemini*: vnam solum habuit generationem, & plures illas vocat, quia spiritu prophetico agnoscebat, initium illam vnam fore penè infinitarum spiritualium regenerationum, quibus penè infiniti laacro baptismatis in filios Dei erant regenerandi, & renascendi. Ad idem etiam mysterium virginitatis, & foecunditatis manifestandum ipsa Virgo dixit Cantic. 7. *omnia poma noua, & vetera seruaui tibi, dilecte mi*: poma, & fructus veteres erat foecunditas, apud veterem legem in magno precio habita, poma verò noua, & noui fructus, sunt virginitas, quæ in noua lege gratie mitum in modum æstimatur, vtraque tamen hæc poma affirmat Maria seruasse dilecto suo; quia virginitatem colens, & illam inuolantem semper conseruans, tam singulari foecunditate fuit diuinitus prædita, ut non minus, quàm Deum, & hominem virgo manens, conciperet, & pareret.

Per plura quidem in naturalium rerum ordine in superioribus dixi foecundam Mariæ virginitatem delineasse, inter quæ ob mirabilem sympathiam cum Virgine, apis exemplum, mihi valde arridet, quod proinde hoc loco prosequendum duxi. Salomon libro Ecclesiastici dixit: *Brenu*

Eccle. 24.

Cant. 7.

Eccle. 11.

in volatibus est apis, & initium dulcoris habet fructus eius: quæ verba mirificè conueniunt in Mariam, fuit enim breuis, hoc est exigua per humilitatem: Ecce Ancilla Domini, & Christus Dominus fructus veri eius initium fuit, est, & erit, ac fons perennis omnis suauitatis, & dulcedinis animam tam in hac vita, quàm in futura iucundantis, vnde vbi nostra vulgata legit: *Initium dulcoris habet fructus eius*: Eruditus interpres Vatablus vertit: *Fructus eius origo dulcium*. quod, & significantius expressit versio LXX. Interpretum, dum legit, & *principatus dulcoris fructus eius*: sicut autem nulli prius dulcis, & gratos est fauus, quàm ipsi api, ita nulli prius dulcis extitit fructus Beatæ Virginis, quàm ipsi cum è materno utero, velut ex turgente gemma, instar arboris fructus erumpens, non solum dolorem parturienti non intulit, sed singulari animi lætitia eam perfudit, vnde Isaias id præuidens dixit: *Transiit in pace, semina in pedibus eius non apparebit*: alij filij cum è materno utero egrediuntur, non transeunt in pace, sed in dolore parturienti iuxta illud: *In dolore paries filios suos*: at Gen. 1. Christus Dominus transiit in pace matris, hoc est absque vllò eius dolore, igitur integra violata manente virginea eius integritate, alioquin à dolore non fuisset immunis, cum violatio dolorem pariat propter diuisionem illarum partium. Atque Incognitus Dauidem dixisse in persona Christi: *Tu es, qui extraxisti me de ventre, spes mea ab ubere matris meæ*: (sic enim loquitur) *Per ista verba: Christus commendat duo, scilicet matris integritatem, & suam cum verbo hypostaticam vnitatem*. vbi nota, quod aliqua sunt, quæ Deus facit se solo, sicut est anime creatio; aliqua facit, sed mediante creatura, ut quod vinum nascatur in vite. Vnde quod homo nascatur de muliere, est opus nature, quia Deus illud facit mediante natura; quod autem quis nascatur de Virgine, non est opus nature, sed solius diuinitatis potentie. Ad ostendendum ergo, quod nouo modo nature ali Christus natus est, sed supra nature,

Vatabl.

Septuaginta

Interpret.

Isaia 40.

Gen. 1.

Incogn. sup.

Psal. 21.

D.

TAM,

Titelmannus
sup. Plal. 21.
Euseb. sup.
lib. 10. *Eu-*
ang demost.
Patriarcha
Aquilis. sup.
Plal. 21.
Theod. ibid.

Euseb. in
Plal. 21.

D. August.

rans, quia saluo virginis atis sigillo, hoc suae na-
tiuitatis soli Deo attribuit. Hac incogni-
ti expositio, etsi à quibusdam mordea-
tur, in merito tamen, quia praeter Titel-
mannum, Eusebium, & Patriarcham A-
quilensem. Et Agellium insignem psal-
moni interpretem, Sanctus etiam Theo-
doretus illam amplectitur in commen-
tatio huius loci, qui omnes docent Da-
uidem voluisse ostendere Christum Do-
minum, non iuxta naturae ordinem,
ac ceterorum, animantium, quae ex ma-
ri, & foemina generantur, ortum fuisse,
nec alium patrem, quam coelestem ha-
buisse, ex quo infert in sequentibus ver-
bis: spes mea ab uberibus matris meae, quasi
diceret: quemadmodum nullum alium
generationis meae patrem praeter te ha-
bui, ita non alius praeter te, tota spes mea
est, ipse etiam Agellius pro eadem expo-
sitione, haec duo egregia, ac valde notan-
da testimonia adducit: primum est Eu-
sebius ex insigni libr. 10. de Euangelica
demonstratione: Sicut mihi, inquit, auxi-
lio fuisti, cum corpus humanum suscepissem: &
ex ipso, qui me gestabat, viro, tu ipse Deus
meus, & pater meus, tanquam obstetri-
cis munere sanctus, carnem sancti Spiritus
opera compactam extraxisti, tuamque poten-
tiam interposuisti, ne aduersariae possessates, &
ne qua spiritus insidias, aut fraudibus suis, meo
ad homines aduentui invidentes se opponeret:
Secundum assert ex ipsius expositione in
psalm. Ostendit, inquit, non secundum natu-
ram, neque, ut ceteri homines, & reliqua
animantia, quae ex mare, & foemina gignun-
tur, ad eundem quoque modum eius genera-
tionem esse perfectam, sed amplius quiddam
in ea fuisse praeter usitatum ordinem, cui sum-
que naturae. Hanc eandem exposit. D. Au-
gust. refert epist. 120. ad Honoratum, ita
enim ait: Tu extraxisti me de ventre, si ad
ipsum Iesum de Virgine procreatum refertur,
quasi alios Deus non extrahat, in cuius prou-
identia est hic ordo nascendi? an inde significa-
re voluit, partum Virginis, seruata Virginis
integritate mirabili, cum ait: Tu extraxisti
me de ventre: quod illic mirabiliter factum

est, cum Deus fecisse dicitur, nemini incredibi-
le videatur? haec August. Germanus igitur
(ut paucis dicam) sensus illorum verborum
est: Obstetricante manu tua o Deus, extra-
ctus sum ex utero matris praeter consuetum
modum, sumque pariendi, cum Virgo pe-
perit & post partum virgo permansit. Ve-
rum praeter haec, illa apis omnibus notif-
sima conditio, hoc mirabile mysterium
luculenter delineat, D. Ambrosio dicen-
te: Digna virginitas, quae Apibus compare-
tur, sic pudica, sic continens, rore pascitur, ne-
scit concubitus: sic beata Virgo nesciens
virum, caelestem rorem Verbi diuini ve-
ro suo recipiens, Spiritu sancto illam ob-
umbrante, Christum admirabili adeo, ac
singulari modo concepit, ut merito Di-
uus Bernardus ad instar Phœnicis quae
unica est, Mariam describens diceret:
Vnum est, in quo, nec primam similem visa
est, nec habere sequentem; gaudia matris
habens cum virginis honore. Marie priui-
legium est, non dabitur alteri, singulare
est, sed continuè etiam indicabile inuenitur.
Gregorius tamen Nissenus se continere
non potuit, quin ad tantae nouitatis
contemplationem admirabundus dice-
ret: O miraculum ingens, Virgo mater fit,
& virgo permanet; vides opus nouum na-
turae. In aliis foeminis, quamdiu virgo ali-
qua est, mater non est: posteaquam enim ma-
ter facta fuerit, virginitatem non habet:
hic verò duo illa nomina simul concurre-
runt. Eadem enim & Mater, & virgo est;
at neque virginitas partum prohibuit, ne-
que partus virginitatem soluit. Sicut au-
tem apis dulcem fauam conficit ex mel-
le, & cera compactum, ita & Beata Virgo
melle diuinitatis, & cera humanitatis
Christum instar mellis sui faui compo-
situm in apiario uteri sui mirificè elabo-
rauit: ad quod alludens Hugo Victo-
rinus sermone de beata Maria petra-
ctans illa verba Cantico. Et odor vesti-
mentorum tuorum, quibus adiungit & illa
alia: Odor unguentorum tuorum, & lac &
mel sub lingua tua: docet tria hic commen-
dari in B. Virgine, labia, linguam, unguen-
ta, in

D. Ambros.
lib. 1. de Vir-

D. Bern. ser.
de B. Virg.

Greg. Niss. in
ora de Chri-

Hugo Victo.
serm. de As-

B b b b b

ta, in labiis osculum, in lingua eloquium, in vnguentis odorem, ita vt tota Trinitas veniat ad Virginem, quæ suscepit in labiis ab ore Patris osculum: in utero Patris verbum, & in vnguentis Patris, & verbi spiritum: *Fauus*, inquit Hugo, *mel*, & *ceram* habet: *mel* diuinitas est, *cera* humanitas: *fauus*: Verbum caro factum est in Virgine, ac si Deus dicat: *Ego expertus sum quod laudo, fauus distillans labia tua: Ego deuinctus tibi charitate, osculo oris mei labia tua pressi, simulque dulcedinem verè expressi. Valde expressi dulcedinem, & verè expressi suauitatem, quando meum tuo in te sociavi, & per tuum à te cum meo pariter, & tuo exiui.* Ad hæc penè innumera alia reperio, quibus (si credimus D. Iliodoro, D. Ambrosio, Auicennæ, Aristoteli, Plinio, Bercorio) Maria api persimilis esse perhibetur. Si apes secundum etymologiam D. Iliodori lib. 12. interpretatur *sine pedibus*: quia re vera cum nascitur, illis caret, certè Maria ita clausuræ custodem se exhibuit, ac si pedibus careret, quod si ad Elisabetham visitandam proficiscitur, apis alas assumit, vt inuunt Euangelistæ verba: *In montana cum festinatione*, ne, vt denotauit Ambrosius *extra domum diu in publico versaretur*. Si apes sollicitæ sunt in ædificando domum regi suo, vt tradit Aristoteles, Maria adeo sedula fuit in fabricanda Christi Domini humanitate, quæ propria domus erat Verbi diuini in ea corporaliter inhabitantis, vt Sancti virtute cooperante, absq; vlla temporis mora in solo vnico eius momento illam efformauerit, vt communis docet Theologorum sententia. Si apum (secundum Plinium) per tres ante dies egressus ab alucrio strepitu, & clamore prædicitur, ac diuulgatur, etiam Christi ortus, & exitus ex virgini thalami alucrio prædictus fuit in triplici lege, per trinam diè significata, scil. in lege naturæ, gratiæ, & scriptæ. Et quemadmodum Rex apum, cum egreditur multis apibus cum stipantibus foras prodiit, ita nascente Christo: *Subito facta est cum Angelo multitudo militia celestis laudantium Deum*. Si apes, quando

rex non potest volare, vt idem tradit Aristoteles, ipse illum gestant, Maria, quando Christus Rex Regum in infantia sua ambulare nequibat, ipsa brachiis illum ferebat, adeo, vt vsq; ad Aegyptum hoc modo illum portaret. Si apes, quocumq; pergit Rex, sequuntur illum quasi ad nutum ei obsequentes, vt narrat Plinius, certè Maria non solum per imitationem Christum sequuta est, sed ferè semper quocumque ibat, illum vsque ad mortem comitata est, iuxta illud Ioannis: *Stabat iuxta crucem Iesu Mater eius*. Si Apes, vt affirmat Bercorius Rege suo perditio contristantur, & hæc, & illac illum quærentes vagantur, donec eum inueniant, Maria Christo Domino, cum esset duodecim annorum, perditio vehementer doluit, & per varia loca circumcursans non cessauit, donec inuenit quem diligebat anima eius: Si apes (vt aduertit Aristoteles, & ad sensum patet) posteriores pedes anterioribus longiores habent, ita primi affectus ad hæc temporalia, sine quibus vita transigi non potest, per anteriores pedes significati (quia vt ait Apostolus: *Prius quod animale est*) tepiderant in Maria, & quasi emortui, affectus verò spirituales, per posteriores pedes denotati, ipso Apost. ibidem dicente: *Deinde, quod spirituale est, feruentissimi fuerunt, & frequentissimi, iuxta illud Iob: Priora tua fuerunt parua, & nouissima tua multiplicentur*. Si apes cum nocte adueniente compelluntur exire alucrium in rure manere, excubant facie conuersa versus coelum, vt tradit Plinius, Plinius, certè Maria cum dormiebat versa facie in Deum per mentis contemplationem somnum ducebat, vt ipsa de se testatur: *Ego dormio, & cor meum vigilat*. Si apes vaticinantur, auctore Plinio, tuturos imbres, & procellosos ventos, Maria etiam vaticinata fuit copiosos imbres, ac ventorum procellam, quibus Hebræi dissipandi erant, dum prophetans dixit: *Dissipet superbos mente cordis sui: deposuit potentes de sede*. Ac tandem (vt ad id vnde non nihil digressi sumus, reuertamur) si apes

D. Isid. apud Bercor. in redutorio lib. 10. c. 16.
D. Ambr. in examen. Auicennæ de apibus.
Aristot. 1. 9. de animalib. c. 14. & lib. 2. de gene. ani.
Plin. li. 3. de natur. hist. lib. 6. & 9.
D. Isid. 1. 12. etym. c. 18.
Ambr. in c. 1. Lucæ.
Aristot. vbi supra.

Plin. vbi supra.

Lucæ 2.

apes nunquam sunt otiosæ, quædã enim inuigilant circa victum, aliæ cellulas quadras, aliæ rotundas faciunt, aliæ mella componunt, aliæ futuros imbres explorant, aliæ speculatorum instar, inimicorum animalium in alucarium incursum præcaueat, vnde Salomon dixit, vt ex Græco quædam adducit Glossa super c. 33. Numerorum: *Vede ad apem, & discite, quàm sit operosa, quàmque seriam operationem exerceat, cuius labores, & Reges, & idiotæ ad sanitatem assumunt; non secus B. Virgo, ita otiositatem virginittatis inimicam odio habuit, vt saltem mente ab operatione nunquam vacaret, ad quod significandum D. Ambrosius de illa dixit: Legendi studiosior, intenta operi. Quod si dormiendo (vt nuper dicebam) otiosa non erat, sed cõtemplationi vacabat, qui fieri potest, vt vigilans à suauis dilecti cõtemplatione, & ardenti amore cessaret? quod si Apes serenum ærem valde diligunt, quia tunc plus roris inueniunt, Maria serenitatem conscientie ad eõ admasse constat, vt serenissima Maria ab omnibus appelletur, sicut Imperatorum vxores vocitari consueere, vt habetur in l. i. c. nemini licere atque hæc serenitas maximè illam iuauat ad diuinas laudes alacrius decantandas, nam, vt Ouidius cecinit:*

Carmina proueniunt animo deducta sereno.

Ac tandem si Apes est animal bellicosum, vt testatur isaias dicens; Deum vocaturum fore apem, vt regem Achaz, & populum suum deuastaret, quod constat etiam ex illo Deuteronomij: *Amor-rheum persecutus est vos, sicut solent apes persequi: suis enim pungentibus aculeis vehementem dolorem incutiunt, & sanguinem extrahunt, ita etiam Beata Virgo non solum instar bellicosæ apis, sed tanquam acies castrorum ordinata, aculeo suæ potentie antiquum serpentem ad eõ exulceravit, vt & caput eius contereret, iuxta diuinum elogium, ipsa contereret caput tuum. Hinc discant oportet*

Virgines bellatrices fieri aduersus sine virginittatis impugnatores: hoc enim genus bellandi multo illustriores, & gloriores illas reddet, quàm si ingentes prouincias expugnassent: vnde eleganter Horatius.

*Latius reges audum domando
Spiritu, quàm si Lybiam remotis
Gadibus iungas, & vterque Pænis
— Serniat vni.*

*Orat. Ode 2.
lib. 2.*

Et Boëtius in eandem sententiam consentiens hæc præclara dixit:

*Boët. de con-
sol. philos.
lib. 3. metra.*

*Qui volet esse potentem,
Animos domet ille feroces,
Nec vixta libidine colla
Fædis submitat habenis.*

Certè in hoc genere pro tuenda virginittate bellandi non possum non valde mirari sedulam curam, ac inuictam fortitudinem, qua quondam Gentiles quædam feminae mirificè effulserunt, quas in vnum ita eleganter concinnauit Diuus Hieronymus, vt molestè non feram hic ascribere egregia, ac insigni eruditione plena eius verba: *Referunt Athlatham, ait D. Hieronymus in vita Pauli Eremitæ: Galidoniæ virginem semper in venatibus, semper in syluis, non tumentes vteros feminarum, fastidiaque conceptuum, sed expeditam, & castam amasse virtutem. Quid referam Sibyllas, Erythream, atque Cumanam, & octoreliquas, quarum insigne virginittatis, & virginittatis præmiu diuinatio? Sacerdos Vestæ Minucia propter suspitionem stupri viua defossa est, iniusta (vt reor) pœna, nisi grande crimen putaretur lesa virginittas. Certè Romanus Populus quanto honore virgines semper habuerit, hinc apparet, quod Consules, & Imperatores, & in curribus triumphantes, qui de superatis gentibus trophæa referebant, & omnis dignittatis gradum eisdem via cedere solitus sit. Claudia virgo Vestalis, cum in suspitionem venisset stupri, & simulacrum matris Idæe in vado Tyberis*

*D. Hierony.
lib. aduersus
Iouin. l. 2.*

*Gloss. sup. c.
12. Num.*

*Ambros. lib. 2.
Virg. in.*

*l. i. c. nemini
licere.
Ouid. lib. 1.
Trist.*

Isaie 7.

Deut. 1.

Gen. 3.

beris haberet ad comprobendam pudicitiam suam, referunt cingulo duxisse nauem, quam multa millia hominum trahere nequiverant. Nec mirum hoc de hominibus, cum dixeriam quoque, & Dianam, virgines Deas, finxerit error Gentilium, & inter duodecim signa caeli, quibus mandum volui putant, Virginem collocarunt. Triginta Atheniensium Tyranni cum Phidonem in conuivio necassent, filias eius virgines ad se venire iusserunt, & scortorum more nudari, ac desuper pavimenta patris sanguine cruentata, impudicis gestibus ludere. Quae paulisper dissimulato doloris habitu, cum temulentos conuiuas cererent, quasi ad requisita naturae egredientes, inuicem se complexae praecipitauerunt in puteum, ut virginitatem morte seruarent. Demotionis Aescapagitarum principis virgo filia, audito sponsi Leontenis interitu, qui bellum Lamiacum concitabat, se interfecit, asserens, quamquam inatta esset corpore, tamen si alterum accipere cogereetur, quasi secundam acciperet, cum prior mente nupsisset. Spartiatum, & Messenij diu inter se habuerunt amicitias, in tantum, ut ob quadam sacra etiam virgines, ad se mutuo mitterent. Quodam igitur tempore cum quinquaginta ipsas virgines Lacedaemoniorum Messenij violare tentassent, de tanto numero ad stuprum nulla consensit, sed omnes libentissime pro pudicitia occubuerunt: Aristocles Harcometi Tyrannus adamanit virginem Sympthalidem, quae cum patre occiso ad templum Dianae confugisset, simulacrum eius teneret, nec vi posset auelli, in eodem loco confossa est ob cuius necem tanto omnis Arcadia dolore commota est, ut bellum publice sumeret, & necem virginis vltisceretur. Quorum laudanda sunt Scedasi filia in Leutris Boeotiae, quas traditum est absente patre duos iuuenes praeteruene iure hospitij suscepisse, qui multum indulgetes vino, vinum per noctem insulere virginibus, quae amissa pudicitia, nolentes superviuere, mutuis ceciderunt vulneribus, Iustum est, & Locridas virgines non tacere, quae cum Ilium mitterentur ex more per annos circiter mille nulla obsceni rumoris, & polluta virginitatis vllam fabulam dedit. Quis valeat silentio praeterire septem Milesias virgines, quae

Gallorum impetu cuncta vastante, ne quid indecens ab hostibus sustinerent turpitudinem morte fugerunt: exemplum sui cunctis virginibus relinquentes, honestis moribus magis pudicitiam curae esse, quam vitam. Nichanor victis Thebis, atque subuersis, virginis vnius captivae amore superatus est, cuius coniugium expetens, & voluntarios amplexus, quas scilicet captivae optare debuerat, sensit pudicis mentibus plus virginitatem esse, quam Regnum, & interfectam propria manu stens, & lugens amator tenuit. Narrant scriptores Graeci, & aliam Thebanam virginem, quam hostis Macedo corruerat, dissimulasse pudicis dolorem, & violatorem virginitatis suae iugulasse postea dormientem, seque interfecisse gladio, ut nec viuere volnerit post perditam castitatem, nec ante mori, quam sui viri existere. Sed & Timaeus scribit Pythagorae virginem filiam choro virginum, praesuisse, & castitatis eas instituisse doctrinis. Deo ergo immortali virginitatis custodi, & auctori honor, & gloria, in saecula saeculorum. Amen.

HOMILIA V.

Rationes variae proponuntur, quibus non obscure probatur, decessisse Deiparam Mariam non aliter quam inuolata eius virginitate Christum Dominum concepisse & peperisse.

ERGO iam integerrimam Deiparam Virginitatem variis rationibus comprobare, non quidem euidenter, cum mysterium fidei sit ad eum reconditum & obstrutum, non aliter quam per speculum in aenigmate caliginosae reuelationis videatur, vnde D. Bernardus serm. 3. in vigilia Natiuitatis inter tria fidei difficillima sacramenta illud annumerauerat dicens: Tria opera fecit omnipotens illa maiestas in assumptione carnis nostrae, ita singulariter mirabilia, & mirabiliter singularia, ut alia nec facta sint, nec facienda